

חַת־ת לַיּוֹם שֵׁשִׁי פְּרֻשֵׁת בְּשִׁלַּח עֵרַב שַׁבַּת קוֹדֵשׁ ט"ז שְׁבַט, ה'תשפ"ד

מְקַדֵּשׁ לְמַעַן בְּטַחֵן יוֹשְׁבֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
"אֶרֶץ אֲשֶׁר תִּמְיַד עֵינֵי ה' אֶלְקֶיךָ בְּה"

מעוניינים להקדיש לזכות יקירכם? צרו קשר kidschitas.he@gmail.com

חֲמִשׁ / שְׁשֵׁי עַם רִשִׁי

הַמֶּן יֵרֵד מִן הַשָּׁמַיִם מִדֵּי יוֹם וּמִנָּה כְּפֹלֶה יֵרֵדָה בְּעֵרַב שַׁבַּת. הֵיוּ יְהוּדִים שְׂלֵא בְטַחוּ בְּה' וְה' לֹא שָׁמַח עַל כֵּן. הַיְהוּדִים שָׁמְרוּ חֵלֶק מֵהַמֶּן כְּדִי לְהַזְכִּיר תְּמִיד לְבִטּוּחַ בְּה'.

לְנִכַח כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁעָמְדוּ שָׁם, ה' דָּבַר לְמֹשֶׁה מִתּוֹךְ הָעֶבֶן. ה' אָמַר: "שִׁמְעֵתִי אֶת תְּלוֹנוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֲמוֹר לָהֶם שִׁיְהִיָּה לָהֶם בָּשָׂר וְלָחֶם וְהֵם יִדְעוּ כִּי אֲנִי ה' וְאַז בְּנֵי יִשְׂרָאֵל חֲזְרוּ לְאַהֲלֵיהֶם.

בְּבַקֵּר לְמַחֲרָת, הַמֶּן יֵרֵד לְרֵאשׁוֹנָה. ה' שָׁלַח שְׂכָבָה שֶׁל טַל מִתַּחַת לְמֶן וְעוֹד שְׂכָבָה שֶׁל טַל שֶׁכִּסְתָה מֵעַל כְּדִי לְהִגֵּן עָלָיו. בְּשֶׁהִשְׁמַשׁ זָרְחָה, הַשְׂכָּבָה הָעֲלִיוֹנָה שֶׁל הַטַּל הִתְאַדְּתָה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יָכְלוּ לְרֹאוֹת אֶת הַמֶּן. הֵם לֹא יִדְעוּ מַה בְּדִיוֹק זֶה הִיָּה וְלָכֵן קָרְאוּ לוֹ בְּשֵׁם מֶן- מַה הוּא? מִזּוֹן פְּשׁוּט.

מֹשֶׁה אָמַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁזֶהוּ הַלָּחֶם שֶׁה' שָׁלַח עֲבוּרָם. הֵם צָרִיכִים לְקַחַת כֶּמָּה שֶׁהֵם צָרִיכִים לְכָל אֶחָד מִבְּנֵי הַמִּשְׁפָּחָה. הַיְהוּדִים שָׁמְעוּ, אֲבָל חֵלֶק מֵהָאֲנָשִׁים לְקַחוּ קָצֵת יוֹתֵר מִן מִמָּה שֶׁהֵיוּ צָרִיכִים וְחֵלֶק לְקַחוּ פָּחוֹת. אֲבָל כְּשֶׁהֵם חֲזְרוּ לְאַהֲלֵי שְׂלָהֶם וּמִדְּדוּ אֶת זֶה, הֵם רָאוּ שֶׁה' עָשָׂה נֶס- לְכָל אֶחָד בְּדִיוֹק אֶת הַכֶּמָּוֶת לָהֶם הִיָּה זְקוּק לוֹ וְלִמְשַׁפְּחָתוֹ. מֹשֶׁה הִזְהִיר אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שְׂלֵא לְשַׁמֵּר אֶת הַמֶּן, ה' יִשְׁלַח לָהֶם עוֹד בְּשִׁי צִטְרוֹכּוֹ. אֲבָל הֵיוּ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל שְׂלֵא הָאֲמִינוּ שֶׁלְמַחֲרָת הֵם יִקְבְּלוּ עוֹד, וְהִנִּיחוּ חֵלֶק מִמֶּנּוּ בְּצַד כְּדִי לְשַׁמֵּר לַיּוֹם הַמַּחֲרָת. הַמֶּן הִתְקַלְקַל כָּלוּ וְהִתְמַלֵּא בְּתוֹלְעִים, וּמֹשֶׁה מְאוֹד כָּעַס עֲלֵיהֶם שְׂלֵא שָׁמְעוּ וְלֹא הָאֲמִינוּ בְּה'!

מִדֵּי בִקֵּר, אַחֲרֵי שֶׁבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְקַחוּ אֶת הַמֶּן, הַמֶּן שֶׁנִּשְׁאָר עַל הָאֲדָמָה נִמַּס, וְהַפֶּךְ לְנִחְלִים וְיוֹבְלִים. הַבָּשָׂר שֶׁל הַבְּהֵמוֹת שֶׁשָׁתוּ מִמֶּנּוּ הִיָּה טָעִים מְאוֹד וְכָל הַגּוֹיִים יָכְלוּ לְרֹאוֹת שֶׁה' אוֹהֵב אֶת הַיְהוּדִים עַד כְּדִי שֶׁשְׁלַח לָהֶם בְּזֶה אֲכָל מִיָּחָד.

בַּיּוֹם שֶׁשִׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְקַחוּ מִן כִּפֵּי צִרְפָּם, אוֹלָם לְהַפְתָּעֶתֶם גִּילּוֹ שִׁישׁ לָהֶם כְּפֹלֶה. הֵם שָׁאֲלוּ אֶת מֹשֶׁה מִדּוּעַ? (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִדְעוּ עַל שַׁבַּת, אֲבָל לֹא יִדְעוּ שֶׁה' רָצָה שֶׁיִּשְׁמְרוּ אֶת הַשַּׁבַּת אֶפְלוּ לְפָנֵי מִתָּן

משה אמר: "עדין לא אמרתי לכם, אבל ישנם חלק מהלכות השבת שאותם נתחיל לקיים החל משבוע זה. לא נוכל לבשל בשבת". בני ישראל הניחו בצד את המנה הנוספת של המן, ובפעם הזו, המן לא התקלקל במהלך הלילה.

עם כל זה, בני ישראל שאלו אם הם צריכים לצאת ולאסוף את המן בשבת, אבל משה אמר להם שלא בשהם שאלו שוב, הוא הבין שהם חששו שאולי המן לא ימשיך לרדת. משה אמר להם שלא לחשש, המן ימשיך לרדת ביום ראשון.

חלק מבני ישראל, יצאו בשבת לחפש את המן. ה' לא שמח כל כך. למרות שרק חלק מהיהודים יצאו, כל היהודים אחראים אחד כלפי השני.

בני ישראל יכלו לקרא למן בשם אחר אולם הם החליטו לשמור את השם מן. המן היה עגול, כמו זרע קטן בצבע לבן. טעמו היה כצפיחית בדבש (בצק אפוי בדבש) - אם היהודים לא רצו אותו בטעם אחר.

ה' אמר למשה לקחת עמר מהמן ולהניחו בצנצנת כדי לשמור אותו לתמיד במשכן כדי שהיהודים יזכרו תמיד שה' נותן לנו את כל צרכינו. (כשהמשכן נבנה, אהרן עשה זאת). היהודים ימשיכו לאכל מהמן במשך 40 שנה!

תהלים / יום ט"ז לחדש פרקים ע"ט- פ"ב

בפרק פ"א כתוב: "תקעו בחדש שופר בפסח ליום חגנו כי חק לישראל הוא משפט לאלקי יעקב" הפסוקים האלה מדברים אודות תקיעת שופר שהיא המצוה העקרית בראש השנה.

הגמרא אומרת שפסוקים אלו מדברים גם אודות הפרנסה שיש לכל יהודי בשנה שתבוא. ישנה מחלקת בגמרא, האם אדם נשפט בראש השנה או מדי יום ואולי אפלו מדי שעה!

חסידות מסבירה, שזו באמת אינה מחלקת - הם מדברים על דברים שונים. ברוחניות בראש השנה ויום כפור מחליטים מה יהיה לאדם. אבל בהתאם להתנהגות שלו מדי יום ומדי דקה, מחליטים עבורו האם הכח הרוחני שמגיע לו ירד באפן גשמי ויתן לו פרנסה, או ישאר בצורתו הרוחנית וימתין לו בגן עדן.

ישנם אנשים שחושבים שהיות ובכל מקרה ה' מחליט בראש השנה וביום כפור, זה לא משנה אם הם מתפללים במנין או הולכים לשעור תורה או מקימים מצוות אחרות. או שהם יקבלו או שהם לא יקבלו את זה!

אבל זה לא נכון, אפלו אם בשמים החלט שהאדם יקבל הרבה, אם הוא לא מרויח את ברכת ה', הוא לא יקבל את הברכה של הגשמיות. וההפך גם הוא נכון אפלו אם מישהו לא אמור לקבל הרבה, בברכת ה', המעט יכול לעזור לו אפלו יותר מאשר אם קבל הרבה.

תניא / לקוטי אמרים פרק כ"א (ט"ז שבט שנה מעברת)

אמרנו אתמול שהדבור שלנו הוא שונה מהדבור של ה'. בגלל שאין שום דבר שיכול להיות נפרד מה'. אז אפלו אחרי שה' אמר את המלים שבראו את העולם, העולם לא נהיה משהו נפרד, הוא תמיד מחבר וקשור לה'.

עדין, ה' רוצה שהדברים שהוא ברא ירגישו כאלו הדבור של ה' הוא כמו של אדם מדבר! ה' לא רוצה שאנחנו תמיד נבחין שהעולם הוא חלק מה'. אם כלם תמיד מרגישים את ה', זה יהיה משלם, כמו מלאכים! אבל ה' רוצה שהעולם יהיה מרגש!

האם אתם מכירים תינוקות שרק עכשו לומדים לדבר? נכון שזה מתוק אך שהם מנסים לחקות את מה שהגדולים אומרים? אבל לא מרגישים באותו אופן כשחוזרים על משהו אחרי המורה בכיתה, זה דבר רגיל... זה אפילו יכול לשעמם.

מדוע אתם אוהבים כשהתינוק עושה את זה, אבל זה משעמם לכם בכיתה? בגלל שזה מרגש וחדש לראות את התינוק עושה את זה.

ה' רוצה שתהיה לו נחת מהעולם, כמו שיש לנו מהתינוק! אם המלאכים יעשו את מה שה' רוצה, זה לא מעניין, אבל בשאדם עם יצר הרע, עושה מה שה' רוצה בכל אופן, זה מיחד!

אם היינו יכולים לראות כיצד כל העולם הוא אחד עם ה', זה היה לנו מאד קל לקיים מצוות. היינו כמו המלאכים - אבל זה משעמם, היות והם תמיד עושים הכל נכון. ה' רוצה שהעולם יהיה מקום מרגש, מקום בו מקימים מצוות אפילו כשזה קשה.

כמוכן שזה רק מה שאנחנו חשים, אבל באמת אין שום דבר בעולם שהוא נפרד מה', הדבור של ה', הוא לא כמו הדבור שלנו!

היום יום / ט"ז שבט

בחסידות משתמשים במשל מסים פעמים רבות:

אדם שעבד את ה' בכל לבו, ותמיד נלהב לעשות את מה שה' רוצה נקרא אדם חס. אדם שמרגיש שתמיד שהוא צריך להבין הכל בשכל - נקרא קר.

להיות קר זו לא עברה, אבל הרבי רש"ב אומר שזה מאוד קרוב לכפירה - אדם קר יכול מאוד בקלות לשכח על ה' חס ושלו.

ישנו פסוק (בחמש דברים) שאומר שה' הוא אש! למוד תורה ותפלה צריך להיות בחמימות, עם חיות מכל הלב.

ה' ברא את העולם באופן שהאלקות שבו מסתרת. מביין שהתורה והמצוות נתנו כדי שנקים אותם בעולם הזה הגשמי, האלקות שנמצאת בתוכם מסתרת במדת מה. לכן חשוב ללמד חסידות בצורה שתשפיע עלינו לשים לב שה' נמצא בכל דבר. לדגמה, באשר לומדים תורה אפשר להסתכל על הלמוד באופן "קר" ושכלי, ולהתבונן בספורים ובדיונים ההלכתיים המרכיבים. אבל צריך ללמד תורה באופן "חס" ולזכור שהתורה שאנו לומדים היא החכמה והרצון של ה'. באשר מתפללים אפשר לומר את המלים סתם כן, היות וכך הרגלנו מאז ומתמיד. אבל עלינו לזכור "דע לפני מי אתה עומד" - אנו עומדים בפני ה'.

באשר הולכים ברחוב, יש לזכור שכלנו שלוחים של הרבי להפיץ תורה וחסידות בכל מקום ולקדש את ה'. וכך בכל דבר ודבר שאנו עושים. כל עבודתנו צריכה להיות בחמימות וחיות

ספר המצוות / מצות עשה רל"ו

היום לומדים שוב את מצות עשה רל"ו, אותה מצוה שלמדנו אתמול. אם אדם הזיק לאדם אחר, הוא צריך לשלם לו כדי לפצות על מה שעשה. עליו לשלם לו על חמשה סוגי נזק להם גרם: עבור החלק הנזוק, עבור הכאב, עבור דמי הרופא, עבור ימי העבודה שהחסיר ועבור הבושה. בית הדין מחליט כמה כסף ישלם עבור כל אחד מהסעפים.

רמב"ם / הלכות שכנים פרקים ז', ח', ט'

ברמב"ם היום לומדים כיצד להיות שכן טוב על פי תורה.

פרק ז' - לומדים על זכותו של אדם שיהיה לו חלון. אי אפשר לומר לאדם אחר לחסום את החלון שלו כדי שלא יסתכל לתוך הבית שלנו אם החלון שלו היה שם קודם. אסור גם לחסום לו את החלון על ידי בניה של קיר קרוב לחלון שלו.

פרק ח'- מלמד שאדם אינו יכול לבנות חלק מביתו מעל החצר של שכנו, למשל מרפסת. אם השכן יודע על כך, ולא מנע ממנו, הוא לא יכול להתחרט על כך בהמשך. כך הדבר אם אדם בנה צנור נקוד שיורד לתוך חצר חברו: מתר לו גם לבנות סוג של גג שיגרום למים לרדת במהירות לגנה, כיון שהוא הוכיח שלשכן שלו לא אכפת שהמים יעברו דרך הגנה שלו. אבל בנית סכה אינה מוכיחה מאומה, אלא אם כן היא נשארת עומדת על תלה במשך חדש שלם לאחר הסכות. כיון שכלם יודעים שסכה אינה דבר שמיעד להשאר.

פרק ט'- הרמב"ם אומר מתי צריך להשאיר שטח נוסף כדי לודא שלא מקלקלים רכוש של השכנים. למשל, אם בונים מתקן לכביסה, יש לבנות מתקן חזק במרחק לפחות של שלושה טפחים מהקיר של השכנים, כדי שהמים לא יזלו ולא יחרסו את קיר ביתו של השכן.

זרכי החסידות / ספור שספר הרבי

פעם, כשהרבי שהה בווינה, הוא נכנס לבית כנסת באחד הלילות. הוא נתן כמה מטבעות לצדקה לתוך קפת צדקה שנצבה שם.

אדם צעיר תלמיד חכם נגש אליו ושאל: "היתכן? כיצד עשית דבר כזה? בכתבי האריז"ל נאמר שאין נותנים צדקה בלילה?"

בהמשך ספר זאת הרבי לחותנו, האדמו"ר הרי"צ. אמר לו חותנו: "אדם זה בנראה איננו נותן צדקה גם במהלך היום".

הלקח שהרבי לומד מהספור הוא זה שלעתים, כשאנו מנסים לעשות מעשה טוב אנשים יכולים לטען שלא כדאי לנו לעשות אותו כיון שאנו לא נוהגים נכון.

אבל בנראה שזה מפיון שהם לא עושים מספיק בעצמם, לא בגלל התרוץ שהם נותנים.

לכן, אסור לנו להרשות לדבורים כאלו למנוע מאתנו לקיים ולעשות דברים טובים אפלו אם אנשים אחרים מעירים שזה לא משלם.

תפלה / מודים אנחנו לך

מקדש לעלוי נשמת סבתנו האהובה נחמה צפה בת ר' שמעיה ע"ה גודמן

בתפלת שמונה עשרה יש שלושה חלקים:

1. שלושת הברכות הראשונות בהן משבחים את ה'

2. שלוש עשרה ברכות אמצעיות בהן מבקשים מה' את צרכינו. בתחלה את צרכינו הפרטיים ואחר כך את צרכי כלל ישראל

3. שלושת הברכות האחרונות בהן מסיימים את הבקשות ומודים לה'.

הברכה השניה מתוך שלושת הברכות האחרונות מתחילה במלים: "מודים אנחנו לך" ומסתיימת

במלים "הטוב שמך ולך נאה להודות".

בתחלת הברכה מודים בכך שה' הוא האלקים. מבינים שהוא מקור החיות שלנו ודואג לכל פרט ופרט ברחבי הבריאה ובחיי היהודי בפרט, בהשגחה פרטית. מודים לה' על כך שקבל את תפלותינו ועל כל הטוב שנותן לנו.

מודים לה' על הנסים שעושה לנו כל הזמן

פעמים רבות אנו אפילו לא יודעים שהנסים האלו מתרחשים.

מודים לה' שתמיד דואג לנו ומחולל נסים שאפילו לא ידועים לנו.

גֵּאֵלָה וּמְשִׁיחַ / הָאֵם נוֹכַל בְּאֵמַת לַעֲשׂוֹת זֹאת?

מקדש לעלוי נשמת סבתנו האהובה מרת מרים צימעל בת הרב יוסף ברוך ע"ה פרידמן

האם נוכל באמת להביא את משיח? בספרי המוסר יש משל מאד מענין שיעזר להבין איך יתכן שנעשה זאת:

מי יכול לראות למרחק רב יותר, ענק או ננס (אדם נמוך)? כמובן הענק הגבוה יכול לראות יותר למרחוק. אבל אם האדם הנמוך עומד על גבי הגבוה הרי שהננס יכול לראות עוד יותר למרחוק מאשר הענק.

המשל הזה מסייע להבין איך דורנו, שאינו כה מיחד כמו הדורות שקדמו לו, יוכל להביא את משיח. אנחנו כמו ננס אולם רוכבים על כתפי הענק, על עבודת כל הדורות שקדמו לנו. למרות שיתכן שאיננו חזקים או מיחדים כמוהם יש לנו את הכח של התורה, המצוות ומסירות הנפש של כל היהודים בדורות שעברו. לכן אפילו מצוה אחת קטנה שיהודי בימינו מקיים, יכולה להביא את משיח עכשיו.
(ראה תורת מנחם התנועדות ה'תשמ"ב חלק ג' עמוד 1290)